

อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี
The Influences of Administrative Factors Affecting Excellence
in School under the Secondary Educational
Service Area Office Nonthaburi

ภาณุวิชญ์ โพธายี^{1*} และจันทรศม์ ภูติอริยวัฒน์²

Phanuwit Potayee^{1*} and Jantarat Phutiariyawat²

(Received: Feb. 24, 2025; Revised: Apr. 28, 2025; Accepted: Apr. 29, 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหาร ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ปีการศึกษา 2567 จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้จำนวน 330 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สมรรถนะของผู้บริหารและระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับความเป็นเลิศของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันสูงสุด 3) ผลการวิเคราะห์เส้นทางพบว่าความเป็นเลิศของสถานศึกษา ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่อยู่ในเส้นทางอิทธิพลทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

สมรรถนะของผู้บริหาร ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร 10110

M.Ed. Education Administration, Education Administration, Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110, Thailand

*Corresponding author, e-mail: phanuwitpota@gmail.com

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร 10110

Education Administration, Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110, Thailand

ABSTRACT

This research aimed to: 1) Examine the level of administrative factors influencing school excellence; 2) Investigate the relationship between administrative factors that impact school excellence; and 3) Analyze the direct and indirect influences affecting school excellence. The sample group consists of 330 teachers from the Nonthaburi Secondary Educational Service Area Office for the academic year 2024, selected through stratified random sampling. The research instrument is a five-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed by mean, standard deviation, and Pearson's correlation.

The research findings revealed that: 1) The level of academic leadership of administrators, the level of teachers' instructional process management, administrators' competencies, and overall school excellence are at the highest level. 2) The relationship between administrators' competencies and school excellence is the strongest. 3) Path analysis indicates that school excellence is influenced both directly and indirectly by three causal factors: academic leadership of administrators, teachers' instructional process management, and administrators' competencies.

Keyword: Academic leadership of administrators, Teacher learning Process management, Administrator competency, School excellence

บทนำ

การศึกษาไทยในอนาคตเป็นองค์ประกอบสำคัญของประเทศไทยในอนาคต (Future Thailand) เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2564) ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนเป็นองค์กรที่สำคัญในการให้ความรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยได้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจะมีความเป็นเลิศได้ สถานศึกษาจะต้องมีมาตรฐาน โดยบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพที่มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วองค์กรและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประสิทธิผลของการดำเนินงาน มีคุณภาพ มีความโดดเด่นเป็นที่พึงพอใจและยอมรับสนองตอบความต้องการของนักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (อารีย์ วีระเจริญ, 2564) และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) มีข้อค้นพบว่า ปัจจัยกระบวนการเรียนการสอนและปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน อีกทั้งภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมาก

ต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้นำที่มีสมรรถนะสูงย่อมทำให้องค์กรเป็นเลิศ (นพพร ลำสัน, 2559) เช่นเดียวกับปริญญ์ คณิน และปทุมพร เปียณอม (2567) และกมลวรรณ สุขเกษม (2561) เห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญเพื่อให้สถานศึกษาเกิดความเป็นเลิศ

จากเหตุผลและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นเลิศของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา (ผะกานาจ สุนทรรัตน์, 2566) รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ได้รับการยอมรับและถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการการศึกษา โดยโรงเรียนที่ได้รับรางวัลนี้ถือได้ว่าเป็นที่ยอมรับเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี มีความพร้อมและมีศักยภาพในการเป็นโรงเรียนนำร่องแนวทางการปฏิบัติให้กับโรงเรียนอื่นเพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศรวมถึงจะเป็นโรงเรียนที่เป็นต้นแบบการบริหารความเป็นเลิศ ทั้งนี้ยังคงมีสถานศึกษาที่ยังไม่ผ่านในการประเมิน ด้วยการกำหนดนโยบาย การวางกรอบเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ สถานศึกษามีการจัดทำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาไม่ชัดเจน แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี ปี พ.ศ. 2566-2570 มีเป้าประสงค์สถานศึกษามีการพัฒนาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี, 2567)

จากสภาพของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี เพื่อสามารถนำผลการวิจัยเรื่องนี้ไปใช้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษานำไปเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ยกระดับสู่ความเป็นเลิศ คุณภาพสถานศึกษาเพื่อความเป็นสากล และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยทางการบริหาร และระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี

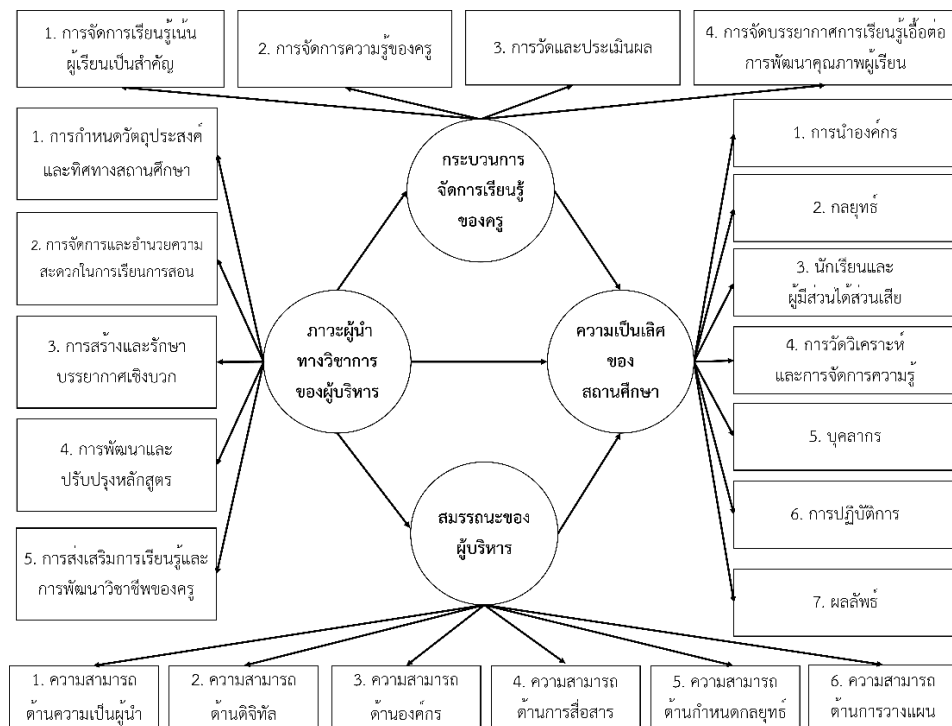
สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยและบทความทางวิชาการเกี่ยวกับ การศึกษาผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดความเป็นเลิศของสถานศึกษา อาศัยกรอบแนวคิดความเป็นเลิศของสถานศึกษาของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565-2568 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรอบแนวคิดที่มีความสากลและสอดคล้องกับการดำเนินงานของการบริหารสู่ความเป็นเลิศจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยมี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) บุคลากร 6) การปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยของ Calman (2010); ฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562); ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562); นพพร ลำสัน (2559) และปริญญ์ คณิน และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์พิจารณาและคัดเลือกอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และ 3) สมรรถนะของผู้บริหาร และองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ใช้แนวคิดของ Tang (2022) มาเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา 2) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก 4) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร 5) การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู องค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ ชัยวัฒน์ วาทะวัฒน์ (2562) และฉวีวรรณ แผ้วตะคุ (2562) มาเป็นกรอบแนวคิดซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการความรู้ของครู 3) การวัดและประเมินผล 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Ashrafi,

Faghiharam, Khorshidi, Moradi & Sharifian (2023) มาเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร ได้แก่ 1) ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ 2) ความสามารถด้านดิจิทัล 3) ความสามารถด้านองค์กร 4) ความสามารถด้านการสื่อสาร 5) ความสามารถด้านกลยุทธ์ และ 6) ความสามารถด้านการวางแผน แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการการทํารวจในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ SWUEC-672679 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2567

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนบนบุรี จำนวน 1,885 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนบนบุรี, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนบนบุรี ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้นํามาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน ได้จำนวน 330 คน คิดเป็น

15 เท่าของพารามิเตอร์ ใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตามแนวคิดของแฮร์ และคณะ (Hair, Risher, Sarstedt & Ringle, 2019)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ตอนที่ 3 แบบสอบถามความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ซึ่งได้มาจากองค์ความรู้จากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา และกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาณิพนธ์ ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ จำนวน 5 ท่าน โดยแบบสอบถามมีค่าของความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 ถือว่าเหมาะสม (ชัยวิชิต เขียวชนะ, 2565)

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสม ไปทดลองกับครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990, p. 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.985 และจัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จำนวน 330 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยติดต่อและส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยนำสำเนาหนังสือ ขอความอนุเคราะห์และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูที่อยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาตอนทุรี โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ ใช้ Google forms ในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้ง รวบรวม ข้อมูล และผู้วิจัยได้ตั้งค่าแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดให้ต้องตอบครบทุกข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อมูลกลับมา 330 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป โดยตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถาม ที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับเข้าสู่กระบวนการลงรหัส จัดระบบข้อมูล วิเคราะห์ และเขียนรายงานผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจง ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จำนวน 22 ตัวแปร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง โดยนำโปรแกรม คอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์สมการโครงสร้างของตัวแปร ในกรอบแนวความคิดที่มีรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

5.3 ตรวจสอบความสอดคล้องอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนทุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับเพื่อศึกษาระดับของปัจจัยทางการบริหาร ระดับความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนทุรีโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนทุรี โดยรวมและรายข้อ

	ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการศึกษา	4.684	0.332	มากที่สุด
2	การจัดการและอำนวยความสะดวกในการสอนและการจัดการเรียนรู้	4.646	0.406	มากที่สุด
3	การสร้างและรักษาบรรยากาศเชิงบวก	4.660	0.395	มากที่สุด
4	การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร	4.678	0.382	มากที่สุด
5	การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู	4.673	0.386	มากที่สุด
	รวม	4.668	0.323	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับของปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนบุรี โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.667	0.376	มากที่สุด
2 การจัดการความรู้ของครู	4.633	0.407	มากที่สุด
3 การวัดและประเมินผล	4.642	0.376	มากที่สุด
4 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.660	0.379	มากที่สุด
รวม	4.651	0.333	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับของปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนบุรี โดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ	4.649	0.351	มากที่สุด
2 ความสามารถด้านดิจิทัล	4.623	0.428	มากที่สุด
3 ความสามารถด้านองค์กร	4.658	0.373	มากที่สุด
4 ความสามารถด้านการสื่อสาร	4.656	0.347	มากที่สุด
5 ความสามารถด้านกลยุทธ์	4.647	0.384	มากที่สุด
6 ความสามารถด้านการวางแผน	4.648	0.377	มากที่สุด
รวม	4.647	0.328	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับของปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายข้อ

ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 การนำองค์กร	4.687	0.337	มากที่สุด
2 กลยุทธ์	4.669	0.352	มากที่สุด
3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.659	0.364	มากที่สุด
4 การวัดวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.682	0.353	มากที่สุด
5 บุคลากร	4.682	0.345	มากที่สุด
6 การปฏิบัติการ	4.693	0.365	มากที่สุด
7 ผลลัพธ์	4.705	0.359	มากที่สุด
รวม	4.682	0.306	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว

ตัวแปร	ภาวะผู้นำ ทางวิชาการ	การจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครู	สมรรถนะ ของผู้บริหาร	ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	1.00			
การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู	.766**	1.00		
สมรรถนะของผู้บริหาร	.786**	.800**	1.00	
ความเป็นเลิศของสถานศึกษา	.786**	.772**	.802**	1.00
Mean	4.668	4.651	4.647	4.682
S.D.	.323	.333	.328	.303

จากตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.772 ถึง 0.802 เมื่อพิจารณาแล้วสามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยได้

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรับแล้ว ได้ผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

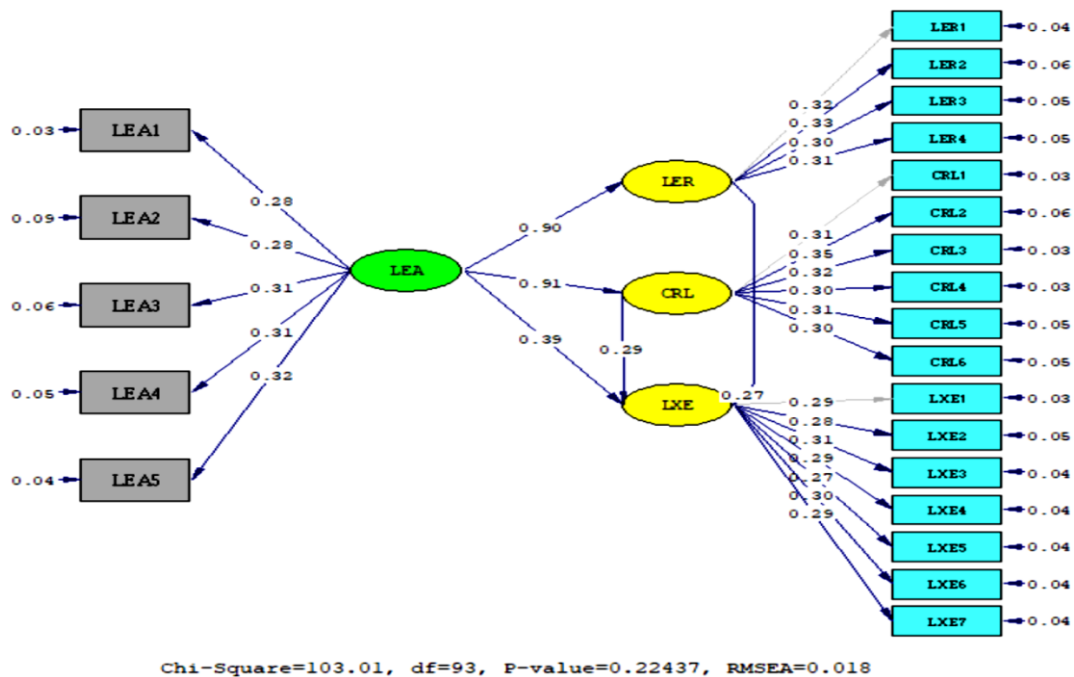
ค่าดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติหลังปรับ	ผลการพิจารณา
<i>Chi-square</i>	-	103.01	-
<i>Chi-square/df</i>	< 2.00	1.107	ผ่านเกณฑ์
<i>P</i>	>.050	0.224	ผ่านเกณฑ์
GFI	>0.90	0.972	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> 0.90	0.925	ผ่านเกณฑ์
CFI	> 0.90	0.999	ผ่านเกณฑ์
RMR	<.050	0.00278	ผ่านเกณฑ์
SRMR	<.050	0.0196	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	<.050	0.018	ผ่านเกณฑ์
Standardized Residual	< 2.0	0.240	ผ่านเกณฑ์
Q-Plot	ชั้นกว่าเส้นทแยงมุม	ชั้นกว่าเส้นทแยงมุม	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 6 การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าสถิติค่า *Chi-square* = 103.01 ค่า *df* = 93 ค่า *p-value* = 0.224 ค่า *GFI* = 0.972 ค่า *AGFI* = 0.925 ค่า *SRMR* = 0.0196 และค่า *RMSEA* = 0.018 ค่า *Standardized Residual* = 0.240 และ *Q-Plot* ชั้นกว่าเส้นทแยงมุม จากการพิจารณาผ่านเกณฑ์ทั้งหมดสรุปได้ว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปรตาม	ตัวแปรตาม								
	การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู (LER)			สมรรถนะของผู้บริหาร (CRL)			ความเป็นเลิศของสถานศึกษา (LXE)		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (LEA)	0.901***	-	0.901***	0.906**	-	0.906***	0.392***	0.505***	0.897***
การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู (LER)	-	-	-	-	-	-	0.271***	-	0.271***
สมรรถนะของผู้บริหาร (CRL)	-	-	-	-	-	-	0.289***	-	0.289***
R ²	0.812			0.822			0.833		

จากตารางที่ 7 พบว่า ตัวแปรในโมเดลอธิบายความแปรปรวนของความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.30 โดยพบว่า ความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้รับอิทธิพลจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่อยู่ในโมเดลทั้ง 3 ตัวแปร โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาผ่านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร ซึ่งได้โมเดลดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยทางการบริหาร และระดับของความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว พบว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปรโดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ สมรรถนะของผู้บริหารและความเป็นเลิศของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าข้อมูลชุดนี้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่อยู่ในเส้นทางอิทธิพลทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร โดยตัวแปรตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู ตัวแปรตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของผู้บริหาร ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา และตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีตัวแปรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหารเป็นตัวแปรส่งผ่าน

อภิปรายผล

อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

1. ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา เมื่อตัวแปรตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้นจะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษามีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการสร้างเป้าหมายที่ชัดเจน และปรับปรุงเป้าหมายให้เหมาะสมกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษานั้นมีความเป็นเลิศไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของคาร์แมน (Calman, 2010) ได้สรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศของโรงเรียนไว้ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลและมี

ความเข้มข้น และชัยวัฒน์ วาพะวัฒน์ (2562) พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางตรงในทิศทางบวกต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน

2. ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษา มีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถให้การสนับสนุน และออกแบบและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครูได้อีกด้วย ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน จัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เช่นเดียวกับงานวิจัย ชินนันท์ คล้ายมณี, จันทร์คม ภูตอริยวัฒน์ และอภิธีร์ ทรงบัณฑิตย์ (2560) พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

3. ตัวแปรตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อสมรรถนะของผู้บริหาร เมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับสูงขึ้น จะส่งผลให้ตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารมีระดับที่สูงขึ้นเช่นกัน เนื่องจากผู้บริหารต้องมีความรู้ ความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษามีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา เช่นเดียวกับจิราภรณ์ คงสุวรรณ และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2566) พบว่า ผู้บริหารจะต้องมีการจูงใจบุคลากรในองค์กรเพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรมีกำลังใจ มีความตั้งใจ และเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะ เชียงแรง (2564) พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนของการดำเนินงานใน ด้านการบริหารจัดการ ให้เป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยมีตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหารเป็นตัวแปรส่งผ่านเมื่อตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลผ่านทางตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูและสมรรถนะของผู้บริหาร ทำให้ตัวแปรความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น กล่าวคือผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการจะต้องส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับครู ซึ่งจะส่งผลให้ครูสามารถพัฒนาทักษะการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ วาพะวัฒน์ (2562) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน โดยเฉพาะการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ บทบาทของครูจะเปลี่ยนแปลง ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหา

ความรู้และลงมือปฏิบัติ และสร้างสรรค์ความรู้โดยใช้วิธีการต่างๆ หลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความถนัด สนใจ และความแตกต่าง ระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ ความรู้ และนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการวิจัยของปริญธร คงฉิม และปทุมพร เปี้ยถนอม (2567) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความเป็นผู้นำสูง มีการวางตัวที่ดีมีความสามารถในการตัดสินใจ สื่อสารชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนด วิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรที่ต้องการ หากผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานที่ดีก็จะส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของบริหาร การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู และสมรรถนะของผู้บริหาร ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการที่จะบริหารสถานศึกษาตามปัจจัยดังต่อไปนี้ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษาควรปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับทิศทางเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน สร้างและรักษา บรรยากาศเชิงบวกในสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่ดีภายในสถานศึกษา มีการความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา มีการส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการทำงานร่วมกัน และผู้บริหารควรมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของครู ผู้บริหาร จะพัฒนาสถานศึกษามีการส่งเสริม การเสริมแรง สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา สร้างแรงจูงใจของบุคลากรในสถานศึกษา สามารถ ทำงานเป็นทีม มีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ป้องกันการเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหา คิดสร้างสรรค์ อีกทั้งผู้บริหารยังต้องพัฒนาและส่งเสริมให้มีความสำคัญกับความสามารถด้านดิจิทัล ผู้บริหาร ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย ซึ่งครูจะต้องการจัดการเรียนรู้ที่การเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญการจัดการเรียนการสอนของครูที่คำนึงถึงความสามารถความแตกต่างและความต้องการ ของผู้เรียน มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยการจัดการเรียนรู้เน้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองโดยและการเรียนรู้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ และครูต้องการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียน ให้ผู้เรียน มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรในโมเดลสามารถร่วมกันอธิบาย ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 83.30 ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจศึกษา ตัวแปรอื่นๆ เช่น ภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัล สมรรถนะของครู บรรยากาศ วัฒนธรรม และความปลอดภัยในโรงเรียน ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาโมเดลให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

2.2 เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่ม ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี การศึกษาครั้งต่อไปอาจขยายกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาให้กว้างขึ้น เพื่อศึกษาแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา และการเพิ่มวิจัยเชิงคุณภาพในบริบทอื่น โดยเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เป็นกลุ่มผู้โรงเรียนที่มีความความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพื่อหาค่าประกอบของตัวแปรเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ สุขเกษม. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี*, 6(24), น. 181-190.
- กฤษณะ เชียงแรง. (2564). การศึกษาสมรรถนะหลักผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มสหวิทยาเขตเบญจมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- จิราภรณ์ คงสุวรรณ และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2566). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 24(1), น. 454-464.
- ฉวีวรรณ แผ่วตะคุ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นเลิศของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ดุขุภักดิ์, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ชนินันท์ คล้ายมณี, จันทรีศรี ภูติอริยวัฒน์ และอภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการศึกษามศว*, 14(27), น. 1-9.

- ชัยวัฒน์ วาพะวัฒน์. (2562). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ชัยวิชิต เขียรชนะ. (2565). วิธีวิทยาการวิจัยขั้นสูง: การมุ่งเน้นการคิดเชิงวิพากษ์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- นพพร ลำสัน. (2559). ภาวะผู้นำและสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2(2), น. 136-149.
- ปรียฉัตร คงฉิม และปทุมพร เปี้ยถนอม. (2567). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. *Leadership Educational Administration Development Journal, Ramkhamhaeng University*, 1(3), น. 1-15.
- ผะกานาจ สุคนธรัตน์, วัน เดชพิชัย และสมศักดิ์ ลีลา. (2566). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสงขลา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(1), น. 277-291.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567, จาก <https://main.spmnonthaburi.go.th/wp-content/uploads/2024/06/แผนปฏิบัติการ-สพม.-นนทบุรี-ปีงบ-2567-REV1.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565-2568. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2567, จาก <https://secondary.obec.go.th>
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2564). ประเทศไทยในอนาคต Future Thailand มิติที่ 3 การศึกษาไทย (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อารีย์ วีระเจริญ. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2567, จาก https://research.otepec.go.th/v_paper_journal_view.php?editid1=466
- Ashrafi, H., Faghiharam, B., Khorshidi, A., Moradi, S., & Sharifian, L. (2023). Analysis of Factors Affecting Organizational Excellence Management in order to evaluate the Performance of Public Schools. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, 14(3), pp. 169-159.

- Calman, R. S. (2010). *8 Key factors of school effectiveness*. Retrieved May 15, 2024, from <https://www.cpco.on.ca/News/PrincipalConnections/PastIssues/Voll4/Issue1/EightKeys.pdf>
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Hair, J. F., Risher, J. J., Sarstedt, M. & Ringle, C. M. (2019). When to use and how to report the results of PLS-SEM. *European Business Review*, 31(1), pp. 2-24.
- Tang, J., Bryant, D. A., & Walker, A. D. (2022). School middle leaders as instructional leaders: Building the knowledge base of instruction-oriented middle leadership. *Journal of Educational Administration*, 60(5), pp. 511-526.